

RECONSTRUCTIE

De eindeloze zoektocht naar Cheryl Morriën

Bijna 38 jaar geleden verdween Cheryl Morriën, een meisje van zeven uit IJmuiden. Wat **George de Vries** zag op die dag, dindag 5 augustus 1986, kan de sleutel zijn in dit mysterie. Daarvan is hij overtuigd, maar politie en justitie kreeg hij nooit mee, ondanks vele pogingen en tientallen jaren eigen onderzoek. Nu hij 65 is, volgt De Vries met deze krant nog één keer het spoor dat hij vond.

Tekst **Henk Runhaar** Foto's **Marcel Molle**

Cheryl Morriën, een vrolijk kind van zeven jaar, verdween op 5 augustus 1986 van de Schiplaan aan de zuidrand van IJmuiden. Op die hete zomerdag, het werd ruim dertig graden, was Cheryl met haar ouders en twee jaar oudere zus Rachel net terug van een vakantie met de auto aan de oostkust van Italië – hun eerste reis naar het buitenland. Cheryl wilde het liefst meteen naar de kermis in Santpoort, maar daar hadden haar ouders geen puf voor. Dus werd het spelen met haar vriendinnetje Ilse, die in de flat haaks op de hare woonde. Een buurvrouw zag Cheryl rond twaalf uur 's middags aan de brievenbus kleppen bij Ilse, maar er werd niet opgedaan omdat het gezin boodschappen aan het doen was. Dezelfde vrouw zag nog dat Cheryl de flat weer uit liep. En daar houdt het spoor op. Althans, dat is sinds 2002 de officiële lezing van de politie en het Openbaar Ministerie. Hoewel een sluitend scenario ontbrak en hard bewijs al helemaal, wees het OM de toen net een jaar overleden kindermoordeenaar Michel Stokx aan als dader. Het dossier-Cheryl Morriën kreeg het stempel *case closed*. Deze 'oplossing' gaf haar familie allerm minst rust. Zolang Cheryl niet is gevonden, dood of levend, blijft het knagen. Ook bij George de Vries.

De flats aan de Schiplaan kijken uit over de Kennemerduinen, die zich zuidwaarts uitstrekken tot voorbij Bloemendaal. Slechts een

meestal niet al te drukke rondweg scheidt bebouwing en natuur. De plek waar de kleine Cheryl verdween, is deze warme, zonnige zomerdag in juni 2024 het vertrekpunt voor een reconstructie met George de Vries. Carel, zijn buurman in de gemeente Dijk en Waard, fungeert als chauffeur. Zo heeft De Vries het bedacht, hij wil zich maximaal kunnen concentreren op de resultaten van zijn naspeuringen. Hier in IJmuiden zijn De Vries' gedachten vaak, nog altijd. Het eerste dat hij doet als hij is uitgestapt en even om zich heen heeft gekeken, is een sjekkie draaien en opsteken. Dat zal hij telkens doen als we deze middag stoppen op een in het scenario van De Vries belangrijke locatie. Cheryl woonde acht hoog in een flat van twaalf verdiepingen, op nummer 500. Het gebouw aan het einde van de Schiplaan staat er nog even imposant als in de zomer van 1986. De flat van vriendinnetje Ilse is een stuk lager en veel minder breed.

Missie

De Vries wijst. Daar, in het rijtje huizen aan een doodlopende tak van de Schiplaan, vol in het zicht van de grote flat, woonde een belangrijke getuige. Met zijn eenvoudige poloetje, spijkerbroek en stevige zwarte sneakers ziet hij eruit als de amateur-speurder op missie die hij vandaag weer even is. Zijn serieuze kop, donkere stem, kalme manier van praten en brede postuur maken het plaatje compleet. Hier staat een man die vrouwen wekt en onverzettelijkheid uitstraalt. De Schiplaanbewoonster, legt De Vries uit, ergerde zich destijds een beetje aan de in de buurt onbekende groene Lada stationwagon die al dagen voor haar deur stond geparkeerd. De Lada viel ook een vriendin van haar

op die in de dagen voor Cheryl verdween op bezoek kwam. Deze vrouw, die in dezelfde wijk woonde, is nog naar de groene wagen toegelopen en zag achterin 'een geruite bruine plaid' liggen. De auto had volgens haar een vierkante, blauwe kentekenplaat en het kenteken begon, dacht ze, met 'ZA', gevolgd door cijfers met een getal laag in de veertig. De groene Lada was lange tijd speerpunt van het politieonderzoek. Dat was gebaseerd op de verklaring van de moeder van een ander vriendinnetje in de buurt, waar Cheryl ook vaak kwam. Deze vrouw haalde die middag rond drie uur haar auto uit een van de garageboxen aan de Schiplaan en zag de Lada met doorgetrokken daklijn passeren. Voorin zaten twee mannen, achterin zag ze Cheryl zitten, die vrolijk naar haar zwaaide. Op de

route de woonwijk uit, reed de vrouw nog enige tijd achter de groene auto. Geen moment kwam in haar op dat Cheryl mogelijk niet in goede handen was. Daarvoor oogde het allemaal te ontspannen. Dat is ook de reden, verklaarde de vrouw zelf, dat ze zich pas bijna een week na de verdwijning van Cheryl meldde bij de politie. Om elke twijfel weg te nemen, liet de recherche deze getuige zelfs onder hypnose verhoren. Dat veranderde niets aan haar verhaal. De politie haalde alles uit de kast om de beschreven auto te vinden. Er werd zelfs gekeken naar de achtergrond van alle eigenaren van groene Lada's van het juiste type in het land – zit er een kindermisbruiker tussen? Het leverde niets op. Dat gold ook voor de op tv en in kranten gepubliceerde compositietekening van de twee mannen voorin.

In het heden, bijna 38 jaar na Cheryl's verdwijning, is de reconstructie gestart van wat Cheryl's laatste autorit zou zijn. Buurman Carel (76) stuurt door het centrum van IJmuiden. Voor de gelegenheid heeft hij zijn trouwe Dacia zo goed mogelijk van hondenharen ontdaan, vertelt hij voldaan. De Vries en hij zijn oud-Haarlemmers en kennen de omgeving op hun duimpje. Dat is te merken. Carel heeft aan een half woord vanaf de achterbank genoeg om het juiste traject te vinden. De ontvoerders van Cheryl namen letterlijk de toeristische route richting Bloemendaal, zegt De Vries. Dat blijkt uit de verklaring van een gezin dat op de bewuste middag rond half vier achter een groene Lada reed op de Duin- en Kruidbergerweg. Die slingert vanaf bekende begraafplaats en crematorium Westerveld in Driehuis richting de Ruïne van Brederode, die dag de bestemming van dit gezin.

„Zij sloegen af bij de ruïne, de groene auto reed door richting Bloemendaal.” De eindbestemming van de Lada met Cheryl aan boord was volgens De Vries parkeerterrein Koevlak bij duinmeer 't Wed aan de drukke Zeeweg tussen Overveen en Zandvoort. Op deze plek draait het om wat hij zelf zag. De Vries, toen 28 jaar oud, ging die middag een rondje hardlopen in de duinen, zoals hij regelmatig deed na zijn werk als klusjesman. Rond vier uur kwam hij aan op zijn fiets. Het uitgestrekte parkeerterrein was zo goed als leeg, wat tegenwoordig bijna onvoorstelbaar is. Vlak bij de ingang stond een groene Lada stationwagon met een toen al ouderwets vierkant blauw kenteken met witte letters en cijfers. Tegen die auto deed De Vries zijn rek- en strekoefeningen. Voor zijn rondje trimmen, zoals hij het noemt, nam De Vries het duinpad dat na een kilometer of twee parallel loopt aan de Hoge Duin en Daalseweg aan de uiterste westrand van Bloemendaal.

Nette pakken

Dit pad is er nog steeds en evolueerde in de loop der jaren tot verharde route waarvan fietsers, hardlopers en wandelaars gretig gebruik maken. In het duingebied (Nationaal Park Zuid-Kennemerland) werden in de Tweede Wereldoorlog tal van verzetsstrijders gefusilleerd door de Duitsers. Ook langs 'ons' pad staat een oorlogsmonument ter

→ Lees verder op volgende pagina

George de Vries

George de Vries laat plekken in Bloemendaal, Haarlem, Overveen en Santpoort zien, die te maken hebben met de verdwijning van Cheryl Morriën en Lisette Vroege.

→ Vervolg pagina 15

nagedachtenis aan de gevallen-
nen. Na een wandeling van een
minuut of twintig bereiken we
een scherpe bocht naar links,
waarna zich een lang recht stuk
uittrekt. Hier laat De Vries zijn
herinneringen spreken.
Hij wijst naar een bebost duin
dat zo'n honderd meter verderop
rechts van het pad oprijst. „In-
eens zag ik takken bewegen en
kwamen tot mijn verbazing twee
mannen het pad op. In nette
pakken, terwijl het snikheet was.
De begroeiing was toen veel
dichter dan nu.”
Omdat De Vries wat te hard van
start was gegaan in de zomerhit-
te, vertraagde hij op dit gedeelte
tot wandelpas. Zo kon hij alles
goed in zich opnemen. „De
mannen leken te schrikken toen
ze me zagen. De kleinste liep
mijn kant uit, richting de par-
keerplaats dus. Hij had een atta-
chékoffertje in zijn hand. De
andere man was een stuk langer,
wachtte links van het pad tot ik
voorbij was en ging toen dezelf-
de kant op als de eerste man. Op
een skunkeldrafje, om hem in te
halen.”

Geblindeerde zijramen

In het voorbijgaan zag De Vries
dat de kostuums van de twee
donkerblauw waren, ongeveer
om de centimeter een krijt-
streepje hadden en waren ge-
combineerd met lichtblauwe
overhemden en stropdassen.
Een uurtje later zat zijn ronde
erop en trof De Vries een lege
parkeerplaats.
De groene Lada was weg, net als
het oranje busje met witte ge-
blindeerde zijramen dat een stuk
verderop tegen de bomenrand
had gestaan. Precies zo'n Ford
Transit was door omwonenden
gezien aan de Schiplaan in
IJmuiden, in de dagen voor
Cheryl verdween. Er zou een
kalende vent in hebben gezeten
die via de spiegels naar spelende
kinderen keek.
Dat hij die middag iets bijzon-
ders heeft gezien, drong pas tot
hem door toen De Vries in de
krant de compositietekeningen
zag die de politie liet maken van

de twee mannen die de moeder
van het speelkameraadje van
Cheryl voorin de groene Lada
zag zitten. „Dat zijn de twee die
ik in de duinen heb gezien”, zeg
ik tegen mijn vrouw. Hier ben ik
honderd procent zeker van”,
tekende De Vries op in zijn boek
‘Zoektocht naar Cheryl Morriën’
waarvan in 2011 de eerste en in
2019 de tweede druk verscheen.
Anders dan hij later tot verve-
lens toe – volgens politie en
Openbaar Ministerie – zou doen,
stapte De Vries in 1986 niet naar
de politie.
Dat spijt hem nog altijd zeer,
want, zo redeneert hij, zijn ver-
klaring had het politieonder-
zoek een wending kunnen ge-
ven. Aan de andere kant: het was
niet zomaar dat hij zich toen
gedeisd hield. De Vries wil er dit
over kwijt. „Wij hadden proble-
men in verband met kinderloos-
heid, waarbij diverse lichamelij-
ke aspecten een rol speelden. Dit
had een enorme impact, met
name bij mijn vrouw. Ik koos
ervoor om niet nog meer span-
ning binnen de relatie te halen.”
In 1990 klopte George de Vries
alsnog aan bij de politie. Hij was
toen inmiddels vader van een
gezonde zoon en zou later nog
een dochter krijgen. Dat De Vries
alsnog in actie kwam, had te
maken met de inspanningen van
Hein Bloemink uit Groningen.
Deze tekstschrijver had zich
vastgebeten in wat te boek stond
als de eerste kinderverdwijning
met landelijke impact.
Bloemink toog drie jaar nadat
Cheryl was verdwenen naar
Haarlem voor een interview met
Cheryls ouders, die inmiddels
waren verhuisd om toch een
soort frisse start te maken. Hij
kwam voor een artikel in het
blad ‘De Wachtkamer’, leesvoer
in ziekenhuizen, en werd met
open armen ontvangen. „De
stemming was: ‘Gelukkig, er is
weer iemand die zich met de
zaak bezighoudt’. Ik was zo
jong, pas 27. Ik dacht echt dat ik
de zaak kon oplossen”, vertelt
Bloemink.
Toen hij op eigen kosten een
advertentie liet plaatsen in een
grote Turkse krant – strekking:
wie kent dit meisje? – werd
Bloemink nieuws in eigen land.
„Ik sloeg aan op geruchten die
Cheryls ouders ter ore waren
gekomen dat hun dochtertje, net
als haar Indonesische moeder
met een donkere huid en zwart
haar, bij vergissing zou zijn
ontvoerd door mensen uit Turk-

se kring”, blikt hij terug. Bloe-
mink regelde in een koffiehuis
nog een Turk om bij de telefoon
te zitten, maar vanuit dat land
kwam geen enkele reactie.
In Nederland liep het juist
storm. Bloemink: „Ik werd het
avontuur in gezogen. Ik ging
posten, dingen nabellen. Het
leidde zelfs tot een zoekactie
waarbij werd gegraven in recrea-
tiegebied Spaarnwoude. Voor de
familie van Cheryl was ik in die
jaren een baken van hoop.”
Een van de velen die zich bij
hem meldden, was Haarlemmer
George de Vries.
Bloemink had intussen een
goede antenne voor kletsverha-
len, legt hij uit. De Vries geloof-
de hij. „Ik dacht wel: hij weet zo
veel, dit kan de dader zijn. Ik
besloot hem te vertrouwen.
George heeft het hart op de
goede plaats, is serieus en hij
beschikt over een vasthoudend-
heid waar ik drie keer in pas.”

Schetsen

Na maanden aandringen, eerst
door Bloemink, vervolgens door
De Vries zelf, gingen twee re-
chercheurs met De Vries en diens
schoonvader mee de duinen in.
Het werd geen succes. De politie
geloofde De Vries’ verhaal niet
en vond het opnemen van zijn
getuigenverklaring in een proces
verbaal niet nodig.
Om zijn relaas te onderbouwen,
maakte De Vries gedetailleerde

De periode waarin mijn dochters werden geboren, werd gedomineerd door Cheryl

Hein Bloemink

tekeningen van de voor- én ach-
teraanzichten van de hoofden
van de twee mannen in pak. Hij
zat er vier weken op te zweten,
maar de politie deed het resul-
taat af als kopieerwerk van de
officiële compositietekeningen
van de mannen in de Lada. En
inderdaad, de schetsen van De
Vries leken op de tekeningen van
jaren eerder. Dat is nu net De
Vries’ theorie: het zijn dezelfde
mannen, alleen nu in krijt-
streepak.
De Vries liet zich niet ontmoedi-
gen en sloeg zelf aan het speu-
ren, eerst nog samen met Bloe-
mink. Daarbij nam hij vanzelf-
sprekend zijn eigen waarnemin-
gen op de dag dat Cheryl
verdween als uitgangspunt, met
de verklaring van de moeder die
de mannen met Cheryl in de
groene Lada had gezien op de
Schiplaan als ondersteuning. De
andere getuigen, de buurtbe-
wooners die de geparkeerde
Lada zagen in de dagen voor
Cheryls verdwijning en het
gezin dat achter de auto reed op
de Duin en Kruidbergerweg,
kwam De Vries pas veel later op
het spoor.
Logische eerste stap was nagaan
waar de mannen die uit het
naaldbos opdoken vandaan
konden zijn gekomen. Dat leid-
de De Vries naar een villa aan de
Hoge Duin en Daalseweg in
Bloemendaal met riante achter-
tuin, die grenst aan de duinen.
Doeners De Vries en Bloemink
lieten er geen gras over groeien.
Voorzien van afzetlint dat ze
kregen van de gemeente Haar-
lem, prikstokken van een Haar-
lemse smid en zoektips van
begaamde lijkgeurspecialist
Harry ‘de Neus’ Jongen togen de
twee speurders en twintig vrij-
willigers naar het duingebied
achter de villa.
Ze vonden niets. De actie luidde
wel het einde in van Bloeminks
inspanningen, vertelt hij. „Toen
ik zoals gebruikelijk verslag
ging doen bij de Morriëns, merk-
te ik ineens een andere houding.
We hadden namelijk geprikt
naar een dode Cheryl, terwijl
zeker voor haar moeder vaststaat
dat Cheryl nog leeft. Halverwege
de Afsluitdijk voelde ik mijn

motivatie wegzakken. Het was
zwaar geweest. De periode waar-
in mijn dochters werden gebo-
ren, werd gedomineerd door
Cheryl. Tot diep in de nacht zat
ik bandjes af te luisteren, zocht
ik dingen uit. En telkens dat
hele eind rijden naar Haarlem.”
Bloemink is nu al vele jaren
uitgever, advertentieverkoper en
enige journalist van het lokale
abonneblad ‘Haren de Krant’.
Hij heeft nog altijd contact met
De Vries. „Door hem ben ik
geboeid gebleven. Wat had Che-
ryl toch dat mensen zoals hij
niet opgeven?”

Rode lap

De Vries bleef wroeten en koos
daarbij voor de moeilijke weg:
die van zijn geheugen. Veel
simpeler was het geweest om te
checken wie er in de villa woon-
de, maar dat kwartje viel pas
later.
Niettemin kwam De Vries met
zijn aanpak achter de identiteit
van de kleinste van de twee
‘krijtstreeppakken’. Hij herin-
nerde zich dat hij de man ooit
zag in de buurt van de Brou-
werskade in Haarlem en via via
kwam hij aan zijn naam.
De informatie speelde hij door
aan een rechercheur van de poli-
tie in Velsen, die beloofde deze
persoon ‘na te trekken’. Daar
kwam uit dat de man geen noe-
menswaardige bekeuringen op
zijn naam had en daarmee was
de kous af. De Vries drong aan
op een Oslo-confrontatie, waar-
bij de vrouw die Cheryl achterin
de Lada zag, De Vries’ verdachte
uit een rijtje mannen zou moe-
ten pikken.
Zoiets kon hij wel vergeten,
kreeg hij te horen. De naam van
‘drammer’ George de Vries werk-
te toen al als rode lap op de
Velsense politieleiding. De re-
chercheur met wie hij contact
had, liet weten dat hij zijn nek
niet ging uitsteken ‘omdat er
een bevordering tot brigadier
aan zat te komen’.
De Vries probeerde de belangrij-
ke getuige nog over te halen om
te posten bij de woning van de
man die hij op de korrel had, om
te kijken of ze hem zou herken-
nen. Dat durfde de vrouw niet
aan. Om toch aan beeld van de
man te komen, installeerde De
Vries een camera in een schoe-
nendoos op de hoedenplank van
een auto, gericht op de voordeur
van de man. „De camera liep een
week lang elke ochtend tussen
zeven en tien uur, maar helaas

werd hij niet vastgelegd.”
Wel kwam De Vries erachter dat
zijn mannetje een van de twee
oprichters was van een nog altijd
bestaand bedrijf dat orthopedi-
sche hulpmiddelen maakt, zoals
protheses.
Wie de andere man in pak was
die De Vries op de dag van Che-
ryls verdwijning van het beboste
duin zag komen, ontdekte hij
toen hij zich verdiepte in de
eigenaren van de villa bovenop
de heuvel. Het pand werd sinds
de bouw begin jaren dertig
bewoond door dezelfde familie,
met uitzondering van de oor-
logsjaren, toen Duitse officieren
er verbleven. De vader overleed
in 1982, zijn vrouw mocht er
blijven wonen zo lang ze leefde.
In werkelijkheid belandde ze in
een verzorgingshuis en werd de
villa beheerd door de jongste
zoon, die was aangewezen als
executeur-testamentair. De zoon
woonde weliswaar in Akersloot,
maar was vaak te vinden in
Bloemendaal en kon in de villa
doen wat hij wilde. Van deze
man wist De Vries foto’s te be-
machtigen, waarop hij hem
onmiddellijk herkende als de
langste van het duo op het duin-
pad.

Dat was het startsein om ook
‘nummer 2’ door te lichten. Dat
leidde al gauw tot wat De Vries
heel begrijpelijk ziet als door-
braak in het mysterie Cheryl
Morriën. De villaman had name-
lijk een groene Fiat 124 Familiale
bezeten. Zo’n auto lijkt als twee
druppels water op het Lada-type
dat was gezien op de Schiplaan.
Sterker, de hoekige Fiat 124 was
de officiële blauwdruk voor de
Lada 1200. Fabrikant Fiat ging in
de jaren zestig in zee met het
ministerie van autoproductie
van de Sovjet-Unie en gaf de
Russen een licentie om in eigen
land de 124 – in 1967 verkozen
tot Europese Auto van het Jaar –
te produceren. Alleen kenners
zien de verschillen. De Lada
staat vanwege de pokdalige
wegen in eigen land wat hoger
op zijn wielen en de ruimere
Combi-uitvoering heeft geen
metalen laadstrips op de bodem
van de kofferbak, in tegenstel-
ling tot de Familiale van Fiat.
Dat de villaman zo’n Fiat had
gehad, vernam De Vries van een
onderwereldfiguur die hij had
leren kennen via een wederzijd-
se vriendin. Over zijn criminele
bron kan De Vries niet veel
kwijt. Wat hem betreft is de
informatie van de man honderd

procent betrouwbaar. De man
had namelijk, zo begreep De
Vries, rechtstreeks toegang tot de
toen nog analoge administratie
van de Rijksdienst voor het
Wegverkeer (nu RDW).
Of de informatie klopt, blijkt
niet meer na te gaan. De papie-
ren kentekenkaarten van toen
zijn na digitalisering vernietigd,
meldt een woordvoerder van de
RDW. „Op basis van het principe
dat digitaal papier vervangt. Het
is mogelijk dat sommige gege-
vens van vóór 1987 niet volledig
zijn gedigitaliseerd of niet meer
beschikbaar zijn in het digitale
systeem van de RDW.” Voor het
bewaren en vernietigen van
papieren en digitale documen-
ten houdt de RDW zich aan de
archiefwetgeving. Dat betekent
in dat de gegevens bij een kente-
ken negen jaar na het vervallen
van de tenaamstelling worden
vernietigd.

Door de Lada/Fiat-ontdekking
vielen er ineens een heleboel
kwartjes. Dit verklaarde waarom
het politieonderzoek naar de
Lada was stukgelopen. Voor
zichzelf was De Vries er gauw
uit: de groene auto waartegen
hij destijds zijn rek- en strekoe-
feningen deed, had metalen
strips op de bodem van de laad-
ruimte en moest dus een Fiat
zijn.
Bovendien herinnerde hij zich
dat hij zo’n sprekend op een
Lada lijkende groene Fiat met
verlengd dak en oud blauw
kenteken in de periode voor de
verdwijning van Cheryl wel eens
had gezien bij de villa aan de
Hoge Duin en Daalseweg. „Die
prachtige glooiende weg nam ik
graag als ik naar ‘t Wed fietste.
Zo’n oude Lada, ik dacht toen
nog dat het een Lada was, viel op
in die dure buurt.”

Lisette

Ook had hij zo’n groene Lada/
Fiat jaren voor de verdwijning
van Cheryl gezien in de buurt
van zijn favoriete visstek aan de
Haarlemse Brouwerskade. Daar-
in zaten toen dezelfde mannen,
ook in nette pakken.
Dat laatste was voor De Vries de
bevestiging van de directe relatie
tussen beide mannen. Duidelijk

werd dat ze enigszins in dezelf-
de hoek werkzaam waren. De
kleinste had dus een bedrijf dat
orthopedische hulpstukken
maakte, de langere man was
fysiotherapeut. En, zo ontdekte
de amateur-speurder, beide
mannen hadden een connectie
met Lisette Vroege, de 27-jarige
Haarlemse die op woensdag 3
juni 1992 verdween.
Dat gebeurde na een potje tennis
bij haar club WOC aan de Zee-
weg in Overveen. Vast staat dat
Lisette die avond tussen half tien
en kwart voor tien haar auto
parkeerde voor het pand aan de
Kleverparkweg waar ze een
kamer huurde. Dat is gezien
door een bovenbuurvrouw. Later
vertelden ook een passerende
hardlooperster en een jongman
de politie dat ze Lisette die
avond bij haar woonadres had-
den gezien.

Het leek erop dat ze niet binnen
is geweest, ontdekte haar vriend,
die ongeveer een half uur later
aankwam op de Kleverparkweg.
Lisettes begravelde tennisschoe-
nen stonden niet onder aan de
trap, zoals ze altijd deed, even-
min als haar tennisracket en
tennisballen. Haar kamer was
nog afgesloten. De vriend sloeg
nog diezelfde avond alarm.
De recherche constateerde al snel
dat de in blakende gezondheid
verkerende jonge vrouw geen
enkele reden had om zelf te
verdwijnen. Ze had een stabiele

persoonlijkheid, goede baan en
grote vriendenkring. Meer en
meer werd uitgegaan van een
misdrift.
Even was er hoop, toen na ruim
vier maanden Lisettes tennisrac-
ket en één van haar tennisschoe-
nen bij kabelwerkzaamheden
werden gevonden in bosjes langs
de drukke N208 (Delftlaan) ter
hoogte van de Heussensstraat in
Haarlem. Technisch sporenon-
derzoek leverde niets op, even-
min als duikacties van de brand-
weer in nabijgelegen watergan-
gen en navraag op vierhonderd
adressen in de buurt. Om het
geheugen van bewoners op te
frissen, kregen agenten de op-
dracht te vertellen dat Lisette
Vroege verdween op de avond
dat RTL 4 de speelfilm ‘The trial
of the incredible Hulk’ uitzond.
Veeg teken vond de recherche
dat de sleutelbos die Lisette bij
zich zou moeten hebben niet
werd gevonden. Ook later niet
trouwens. In 2011 en 2012 bagger-
de de politie sloten uit in dezelf-
de buurt, in een ultieme, maar
vergeefse poging alsnog een
spoor te vinden.
De vindplek van toen is nu een
stopplek tijdens de door George
de Vries uitgestippelde recon-
structierit. De tennisspullen
kunnen hier heel goed zijn ge-
dumpt door de Bloemendaalse
villaman, legt De Vries uit. „De-
ze plek ligt op de route naar
Akersloot, waar hij woonde.” En
er was ook toen al precies hier
een parkeerhavenje langs de
provinciale weg. „Ideaal om ‘s
avonds laat kort te stoppen en
snel spullen te dumpen.”
De hoek bij de korfbalvelden van
HKC Haarlem is onherkenbaar
veranderd, weet De Vries. Er is
geen struikgewas meer en het
elektriciteitshuisje van destijds
is geïntegreerd in een gezond-
heidscentrum mét, het staat
groot op de gevel, fysiotherapie.
Toen Lisette Vroege verdween,
was George de Vries volop bezig
met zijn Cheryl-onderzoek.
Daarbij was hij, toen al, geneigd
zo breed mogelijk te kijken, om
vooral geen enkel mogelijk
spoor te missen. Jaar na jaar
slaagde de Haarlemmer erin zijn
onderzoekswerk te combineren
met zijn werk in de bouw, als
schilder, postbode, reparateur
van bowlingbanen, leiddekker en
ook nog een tijdje als chauffeur
van een bierwagen.
Een maand of wat na de nieuwe
raadselachtige verdwijning, nu
nota bene in zijn woonplaats,

belde De Vries in een opwelling
met de werkgever van Lisette, de
Bedrijfsgeneeskundige Dienst in
Haarlem. Niet veel later had hij
een gesprek met een leidingge-
vende van de verdwenen jonge
vrouw, die onthulde dat Lisette
Vroege regelmatig bestellingen
plaatste bij het orthopedische
bedrijf van De Vries’ ene ver-
dachte. Ze kon hem dus kennen.
Nummer twee, de fysiotherapeut
van de duinvilla in Bloemendaal,
kende Vroege sowieso persoon-
lijk. De Vries begreep namelijk
van haar directe chef dat Lisette
Vroege tot kort voor haar ver-
dwijning als aankomend fysio-
therapeut stage liep in zieken-
huis Mariastichting in Haarlem-
Zuid. Haar stagebegeleider in
het ziekenhuis, zo kreeg De
Vries te horen, was niemand
minder dan de villaman. Aange-
zien ze zeker één van beiden
kende, is het goed denkbaar dat
Lisette vrijwillig bij hem of bij
beiden in de auto is gestapt,
redeneert De Vries.

Speculeren

Dat ze een van De Vries’ beoogde
daders kon kennen, bleek ook te
gelden voor Cheryl. De orthope-
dische deskundige woonde na-
melijk vlakbij de oma van Che-
ryl, in Haarlem-Schalkwijk, en
had in de tijd dat Cheryl ver-
dween een jonge zoon. Bij het
buitenspielen, vult De Vries in,
kunnen de zusjes Morriën best
in contact zijn gekomen. Dan
kende Cheryl die man dus en
zou ze in goed vertrouwen inge-
stapt kunnen zijn.
Rest de vraag waar het duo op
uit was. Ook dat is speculeren,
erkent De Vries. Hij houdt het
op orgaanhandel, waarmee ook
toen al veel geld was te verdie-
nen. „Die twee waren allebei
actief in de medische wereld. In
de villa hadden ze vrij spel. In de
kelder konden hun slachtoffers
worden geopereerd en in de tuin
kunnen ze zijn begraven.”
Al met al heeft George de Vries
meer dan genoeg ontdekt om
serieus te nemen, concludeert
Richard Gill, emeritus hoogle-
raar mathematische statistiek

→ Lees verder op volgende pagina

→ Vervolg pagina 17

aan de Universiteit Leiden. „Het is zo klaar als een klontje, die villatuin moet worden doorge-spit.” Gill maakte naam door zijn bijdrage aan de vrijspraak van Lucia de Berk, de verpleegkundige die ten onrechte tot levens-lang was veroordeeld voor het vermoorden van zeven zieken-huispatiënten met een overdosis medicijnen. Hij toonde aan dat de vrouw was veroordeeld op basis van ondeugdelijke statis-tieken, tunnelvisies en veronder-stellingen. Sindsdien is hij actief als statistiekexpert bij medische moordzaken. De 72-jarige Leidse wetenschap-er is niet vies van activeoeren. Met bekende schrijver en bio-loog Maarten 't Hart publiceerde Gill in 2007 een door meer dan 850 wetenschappers getekende petitie voor heropening van de strafzaak tegen Lucia de Berk. George de Vries ontmoette Gill voor het eerst bij een demonstra-tie met hetzelfde doel. Momenteel zet Gill zich in voor de Engelse verpleegkundige Lucia Letby, die vorig jaar augustus werd veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf voor de moord op zeven pasgeboren baby's. Hij probeert hij met statistische analyse te bewijzen dat sprake is van een 'door de tabloids opgestootte heksen-jacht'. De eerste slag heeft hij al gewonnen: er loopt een officeel overheidsonderzoek om Letby vrij te krijgen. In 2022 leidde de bemoeienis van de topstatisticus mede tot vrijspraak van een Italiaanse verpleegkundige in een vergelijkbare zaak.

Spitten
Zodra hij er tijd voor vindt, gaat Gill zich inzetten voor George de Vries, kondigt hij aan. Precies voor dit soort zaken richtte de professor vorig jaar de stichting Science for justice NL op, vertelt hij. „Het is schrijnend dat er met De Vries' bevindingen nooit wat is gedaan. In dit dossier zie ik overigens geen statistiek, het is gewoon logisch denken. Als wiskundige weet ik wanneer een redenering klopt. Het verhaal van George de Vries houdt abso-luut stand.” Spitten dus, in de tuin van de villa aan de Hoge Duin en Daal-seweg. Maar ja, dat is privéter-rein, dat gaat niet zomaar. In 2005 leek het er even op dat George de Vries voet aan de grond kreeg bij de recherche in Haarlem en vervolgens ook bij het Openbaar Ministerie. Offi-cier van justitie Ed Hartjes liet De Vries per brief weten dat hij

de Haarlemse districtsrecherche opdracht had gegeven voor na-der onderzoek. Trigger was informatie van De Vries dat er in totaal drie tanks of putten in de villatuin waren te vinden. Dat onderbouwde hij met kadastrale tekeningen, aktes en bouwteke-ningen die hij in handen kreeg. Belangrijk was ook de verklaring van de mensen die de villa in 1992 kochten van De Vries' ver-dachte. Net voor de overdracht zou de villaman nog een onder-grondse tank in de tuin hebben gevuld met duinzand. Na negen maanden bleek Hart-jes' enthousiasme danig bekoeld. De officier meldde De Vries toen schriftelijk dat de zaak alleen nog serieus zou worden geno-men als uit gesprekken met vroegere bewoners van de villa aannemelijk werd dat er op het terrein een septictank is dichtge-stort. Zo niet, dan 'zal dat aanlei-ding zijn het dossier nu echt te sluiten'. En zo ging het. Hartjes infor-meerde De Vries weer een half jaar later dat de recherche er niet in was geslaagd relevante infor-matie te vergaren van bewoners in de periode van de verdwijning van Cheryl en Lisette en ook niet van de, op dat moment, huidige bewoner. De mensen die de villa in de jaren negentig bezaten en De Vries informeerden over de ondergrondse tank, kon de re-cherche niet traceren. Volgens officier Hartjes waren deze mensen 'met de noorder-zon vertrokken en thans onvind-baar, mogelijk woonachtig in het buitenland'. „Daarmee is het feitelijk onmogelijk geworden om de bewering te laten onder-bouwen en kan de conclusie geen andere zijn dan dat het beweerde feit onvoldoende aan-nemelijk is geworden om een onderzoek ter plaatse te recht-vaardigen”, schreef hij. George de Vries kreeg direct het gevoel dat hij werd afgescheept. Toen hij de beide oud-bewoners zelf binnen een halve dag vond – de één inderdaad in Frankrijk, de ander in Groningen – wist hij dit zeker. Dat het OM zo kort nadat de zaak Cheryl in 2002 officieel was opgelost toch nog energie stak in een ander scenario, vond en vindt gepensioneerd politieman Theo Vermeulen een zwaktebod. „Ook als het alleen maar was om van het gezeur af te zijn. Wees dan professioneel, zeg: 'Er is geen concrete aanwijzing, we gaan niet weer alles overhoop halen'.” Vermeulen was leider van het Landelijk Team Kindermoordren (LTK), dat begin deze eeuw twee van in totaal dertien ernstige zaken waarover het zich boog alsnog oploste. Eén daarvan was de verdwijning van Cheryl Morriën. Daarvoor had het zes-tienkoppige team van Vermeu-len in 2002 slechts een maand of drie, vier nodig. Het onderzoek startte in de zomer en op 12 oktober bracht de politie het nieuws dat de IJmuider verdwij-

ningszaak was ontrafeld. „We kregen alle vrijheid om tot het gaatje te gaan”, verklaart Vermeulen het succes. „We heb-ben alle tips nagelopen en een groot aantal mensen opnieuw gehoord. Er bleek geen enkele ondersteuning te vinden voor de getuigenverklaring over de groe-ne Lada met twee mannen voor-in en Cheryl achterin. Ik zeg niet dat die vrouw liegt. Het kan best dat zij denkt zich dit te herinne-ren. Maar er móet iets bij dat de waarneming staaft. Die bevesti-ging was er niet.” Bij het uitsluiten van zo'n crucia-le getuige als de moeder van Cheryl's vriendinnetje ging het team niet over één nacht ijs, legt Vermeulen uit. „Het team be-stond uit specialisten. Twee psychologen lazen en discussi-eerden mee en keken hoe een verklaring in elkaar zat, of een getuige betrouwbaar was en stabiel. We sloten iemand pas uit als het hele team erachter stond, zelfs onze administratieve kracht.”

Michel Stokx
Pas toen ook alle andere scenari-o's konden worden geëlimi-neerd, zoals Vermeulen het uitdrukt, concentreerde het LTK zich op bekende kindermisbrui-ker Michel Stokx. De van oor-sprong Belgische vrachtwagen-chauffeur was van meet af aan de gedoodverfde verdachte in de verdwijningszaak van Cheryl, omdat de politie wist dat hij enkele jaren eerder ook al een meisje meenam uit dezelfde buurt in IJmuiden. Dit kind zette hij toen in Lelystad uit de auto. Ook in Velsen, aan de ande-re kant van het Noordzeekanaal, pikte Stokx eerder een kind op. Hij liet dit jongetje vrij in Hoorn. Het alibi dat Stokx eerder nog uitsloot als dader in de zaak-Cheryl, werd door het team van Vermeulen alsnog gekraakt. Toch ontbrak hard bewijs en Stokx zelf aan de tand voelen ging niet meer. De man overleed een jaar eerder in het brandwon-dencentrum in Beverwijk. Daar belandde hij nadat hij bij schil-derwerk in de gevangenis in Scheveningen, onderdeel van zijn dagprogramma, een fles terpentijn over zich heen kreeg, van schrik een tl-buis kapot sloeg en in brand vloog. Een ongeluk, was de conclusie van het OM na onderzoek. Wraak van medegevangenen op een moorddadige pedofiel, zei-den hardnekkige geruchten. In het Noord-Hollandse Blok-ker ging in elk geval de vlag uit bij de ouders van Jessica Laven. Voor het misbruiken en vermoorden van dit meisje en twee jongens in Duitsland zat Stokx toen hij omkwam een gevangenisstraf uit van twintig jaar plus tbs. In de hoop Cheryl toch nog te vinden, riep Vermeulens team via Opsporing Verzocht nog-maals de hulp in van het grote publiek. Dat leverde behalve tweehonderd tips ook verklarin-

gen op van twee zogenoemde geheimhouders aan wie Stokx de moord op Cheryl had opge-biecht. Aan een inmiddels over-leden gevangenispriester vertel-de de vrachtrijder dat hij het meisje achterliet in de duinen bij IJmuiden, zijn advocaat Antho-ny Wijnberg kreeg van hem te horen dat hij Cheryl in een riet-kraag langs de A6 had gedumpt. Wijnberg maakte dit in 2022 wereldkundig in de driedelige documentaire 'De Sneeuwman' (Videoland) over kindermoorde-naar Michel Stokx. Op beide plekken heeft de poli-tie 'met meerdere groepen, da-genlang' gezocht, vertelt Ver-meulen. „We hebben alles uitge-kamd, met hulp van het NFI. Bij de A6 ging het om een moeras-gebiedje. Als ze daar lag, zouden haar botten broos zijn gewor-den. Met prikstokken zouden we er nooit op zijn gestuit. Het duingebied was nog moeilijker. Daar was al veel gezocht. We hebben nog eens goed gekeken: wat is een logische plek? Ook aan de hand van luchtfoto's.” Dat Stokx twee verschillende plekken had genoemd, was voor Cheryl's familie een belangrijke reden om aan de betrouwbaar-heid van zijn verklaringen te twijfelen. Voor de politie was dit helemaal geen struikelblok, legt Vermeulen uit. „Verkeerde plek-ken noemen is wat Stokx altijd deed. Stel dat de gevangeni-spriester meteen naar de politie was gestapt en er zou worden gezocht, dan wist hij: 'ze vinden toch niks, ik kan dus altijd zeg-gen dat ik het niet heb gedaan.'” Vermeulen geeft toe dat Cheryl zeker was gevonden als Stokx zich had gehouden aan zijn gebruikelijke werkwijze: op een flinke afstand van de plek waar hij een kind had meegenomen het lijk simpelweg dumpen langs de kant van de weg. Bevestiging voor de politie dat het toch Stokx moet zijn ge-weest, vond het team in een

Ik kreeg sterk het gevoel dat we met een kluitje in het riet werden gestuurd

Boris Dittrich

aantoonbare vergissing tijdens het eerdere onderzoek. Vermeu-len: „Collega's hadden genoteerd dat een bewoonster zag dat Cheryl uit de flat kwam. Die notitie werd verkeerd geïnter-preteerd. Het ging niet om de flat waar Cheryl woonde, zoals werd aangenomen. Bedoeld was de flat van het vriendinnetje waar Cheryl naartoe ging. Dat bleek exáct de flat te zijn waar Stokx eerder had toegeslagen.” Dat beide geheimhouders des-tijds pertinent weigerden met hen te praten, voedde de twijfel bij de familie van Cheryl. Twee-de Kamerlid Boris Dittrich pro-beerde toen door middel van schriftelijke vragen een door-braak te forceren bij justitiemi-nister Piet Hein Donner. „Ik kreeg sterk het gevoel dat we met een kluitje in het riet werden gestuurd”, zegt Dittrich daar nu over.

‘Alsof hij zich bedacht’

Eind jaren tachtig was Dittrich als rechter in Alkmaar betrokken bij de veroordeling van Michel Stokx. „In die strafzaak zaten we wel op het spoor dat hij ook verantwoordelijk was voor Che-ryl”, vertelt Dittrich. „De voor-zitter van de meervoudige kamer heeft toen Stokx voor het hekje stond (voor Jessica Laven en de twee Duitse jongens, red.) in-dringend aan hem gevraagd of hij ook andere kinderen had vermoord, met name Cheryl Morriën uit IJmuiden. Stokx deed zijn mond open, ik zag hem een antwoord formuleren. Op dat moment kwam de bode binnen. Hij liet de deur van de rechtszaal uit zijn hand glippen, die vloog met een klap dicht. Iedereen schrok, Stokx ook. Toen schudde hij z'n hoofd, alsof hij zich bedacht. 'Nee, ik heb er niks over te zeggen', zei hij. Dat was erg frustrerend.” Als Kamerlid hield oud-rechter Dittrich zich in de jaren negen-tig bezig met justitiezaken. Met Peter R. de Vries werkte hij aan de Puttense moordzaak en pro-beerde hij ook een manier te vinden om de politie weer naar de vermissing van Cheryl te laten kijken. „Met Peter ben ik toen op bezoek geweest bij de moeder van Cheryl en haar zus. Dat was voor mij erg emotioneel. Een moeder die pijn had, elke dag aan haar verdwenen dochter dacht. De foto van Cheryl op de kast. Haar zus, van wie het hele leven in het teken stond van de verdwenen zus. Het maakte ontzettend veel indruk. Thuis komen van vakantie, naar een vriendinnetje lopen en wég.” De zaak houdt Dittrich (68) nog altijd bezig. „Daarom noem ik Cheryl in het nawoord van mijn laatste thriller ('Het laatste woord', red.),” Na het definitieve 'nee' van het Openbaar Ministerie in 2006 hield De Vries zich ogenschijn-lijk rustig, tot in zou zijn boek verscheen. 'Zoektocht naar Che-ryl Morriën' is in feite één grote oproep om alsnog in de villatuin

aan de rand van Bloemendaal te graven, omdat daar mogelijk niet alleen het stoffelijk overschot van Cheryl maar ook dat van Lisette Vroege is te vinden. Het boek deed wel wat stof op-waaien, maar er kwam geen zoekactie. In 2015 nam De Vries weer zélf de prikstok ter hand in de Kennemerduinen achter de villa. Opnieuw met een groep helpers en dit keer ook met on-dersteuning van getrainde lijk-honden van stichting Signi. In 2016 werd dit herhaald en in september 2017 nog eens. Die laatste keer was de windrichting gunstig om de honden ook op de openbare weg aan de voorkant van de villa te laten ruiken. Drie honden sloegen aan, één ter hoogte van de villa zelf en twee bij de oprit. Het aanslaan van de honden is aanleiding voor nader speurwerk in de villatuin, stelde mede-oprichter Esther van Neerbos van Signi Zoekhonden in 2019 in een interview met deze krant. „Het zou mooi zijn als we de tuin in mochten met de honden”, zegt Van Neerbos nu. Ze waarschuwt voor te hooggespannen verwach-tingen. „De aanwijzingen zijn minimaal. Er liggen in dat ge-bied veel slachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog, het kan ook dat onze honden daar de lucht van pakten.” Aan de huidige bewoners van de villa vroeg Signi tevergeefs om medewerking aan een 'discreet onderzoekje' met twee of drie personen en honden. „Daarbij ontstaat absoluut geen schade. De kans is groot dat het daar ook bij blijft. Als de honden niets ruiken, is het onderzoek afge-rond. Ze reageren namelijk uit-sluitend indien er een stoffelijk overschot ligt”, schreef de stich-ting in 2016. Signi schetste de bewoners toen ook de mogelijke gevolgen als er geen toestem-ming zou worden gegeven: „Het is onze ervaring dat het dan soms blijft schuren en toch in de openbaarheid komt, zoals recent ook weer bij een vermissings-zaak.”

Afgesloten onderzoeken

De villabewoners reageerden op geen enkel verzoek, vertelt De Vries. Ook niet op een persoonlij-ke, schriftelijke smeekbede van een vrouw die als kind bevriend was met Cheryl. George de Vries deed zelf ook nog vergeefse pogingen via de burgemeester van Velsen, waar IJmuiden onder valt, toch weer het Openbaar Ministerie om uiteindelijk de Nationale Ombudsman. Die laatste liet in 2019 weten het OM niet te kunnen dwingen onder-zoek te doen, maar kreeg wel

voor elkaar dat De Vries een reactie ontving van het OM. Van dat schrijven lijkt de erger-nis af te druipen. „In het verle-den is veelvuldig en op verschil-lende wijze door politie en OM met u gecommuniceerd met betrekking tot twee vermissings-zaken in Noord-Holland. Er is op meerdere momenten aan u kenbaar gemaakt dat het gaat om afgesloten onderzoeken waarin geen nader onderzoek op dit moment mogelijk is. Bij deze wordt wederom kenbaar ge-maakt dat het om afgesloten onderzoeken gaat. Op toekom-stige correspondentie uwerzijds die op enige wijze verband houdt met deze zaken zal vanuit OM en politie geen reactie meer volgen.” En toch. Het belangrijkste van rekerchewerk is uitsluiten, doceert ervaren privédetective Robert van Hoove. En dat is hier nog steeds niet gebeurd. Van Hoove was betrokken bij ver-schillende cold cases, zoals het verkrachten en vermoorden van de vijftienjarige Andrea Luten en de verdwijning van de eveneens vijftienjarige Willeke Dost. Voor zijn inzet in die laatste zaak kreeg hij openlijk lof toege-zwaaid van de hoofdofficier van justitie.

Consistent

Met George de Vries verdiepte de detective zich jarenlang onbezold-igd in het IJmuidense mysterie. Zijn conclusie: „George is een objectieve, relevante getuige. Zijn verhaal is consistent. De basis is altijd overeenig beleven. En er is steunbewijs. Je kunt niet uitsluiten dat zijn verhaal klopt.” Nog eens van begin tot eind nalopen van alles wat hij ontdek-te in het onderzoek dat al meer dan de helft van zijn leven in beslag neemt, het doet De Vries goed. Hardop mijmert hij dat hij zo'n reconstructieer misschien toch vaker moet doen, in elk geval met mensen die hem hiel-pen en achter hem staan. Vandaag de dag is de villa op het duin vanuit het natuurgebied goed te zien tussen de hoge dennenstammen door. Chau-feur-buurman Carel gaat mee het wildpaadje op dat tussen stekelige braamstruiken door naar boven kronkelt. Die kans laat hij zich niet ontnemen. George de Vries blijft op het pad, de klim komt voor hem te vroeg na een ernstige beenblessure. Die liep hij op bij een aanraking met een elektrische rolstoel. Het risico van het vak van invaliden-chauffeur, vertelt hij laconiek. En trouwens, wat er boven is te zien, weet hij allang. De villa heeft de allure van oud geld. De achtertuin is omheind met gaas en prikkeldraad en wordt grotendeels aan het zicht onttrokken door een hoge haag. Er hangt een bordje aan de bui-tenkant van het hek dat vanaf het ruime, zonovergoten gazon toegang biedt tot het duinge-bied: 'Verboden toegang'.◀